

Contribució a la Prehistòria tarragonina La Pedra-Fita de Botarell

per

SALVADOR VILASECA

Aquesta pedra està situada a uns cent cinquanta metres al sud de Botarell, en el marge dret de la carretera que fa uns deu anys es construí des d'aquest poble al de Montbrí del Camp, de quin dista uns dos kilòmetres escassos. El troç de terra és propietat d'En Pau ROVIRA, veí de Riudoms.

Ha estat observada per nosaltres durant l'estada que hem fet a Montbrí aquest istiu i la donem a conèixer per haver-la considerat com un monument megalític, indubtablement el segon menhir reconegut en comarques tarragonines.

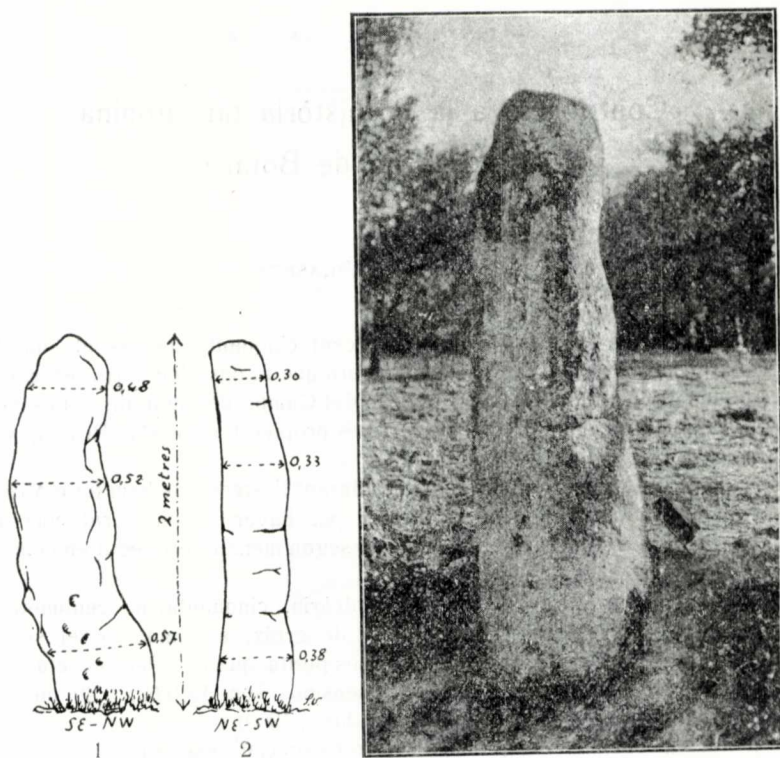
Té la «Pedra-Fita» dos metres d'alçària, cinquantacinc centímetres d'amplària i trentacinc centímetres de gruix, aplanada en el sentit àntero-posterior. Es, doncs, bastant més petita que la «Pedra-dreta» de Vilarrodona o de Montmell quines dimensions són $3 \times 0,69 \times 0,40$ metres (A. M. GIBERT: Tarragona prehist. i prohist., 1909).

La superfície és llisa, sense cap tret especial, exceptuant uns cinc o sis clotets a prop de base i enfront de la carretera. Tota la pedra forma una sensible corvadura de concavitat NW. Es de granit.

La formació geològica de la contrada correspon al quaternari, formant part de la gran massa diluvial del Camp. Dos cents metres més al nord s'exten la zona hipogènica que des de l'Arbós i Riudecamps, passa per Botarell fins a l'Aleixar i Vilaplana. Més al nord i a ponent es troben les pissarres i grauwaques antracòlites de Riudecanyes i l'arnenisca triàsica de Montroig.

No es conèix cap dada referent a la Prehistòria de la regió de Montbrí i Botarell; únicament en la col·lecció Ll. M. VIDAL existeixen destrals de pedra procedents dels voltants de Riudoms, punt que dista de la «Pedra-Fita» uns cinc kilòmetres.

La paraula «Pedra-Fita» no és nova en la nomenclatura megalítica catalana; ha estat emprada per a nomenar alguns dels menhirs enclavats en l'actual província de Girona. La forma de la Pedra ens fa creure molt possible el mateix significat que En Ll. M. VIDAL (Mem. Real Ac. de Cien-

Pedra-Fita (menhir) de Botarell (Tarragona). — 1. Front; 2. Cantell.

cias y Artes, 3.ª ép., col. XI. 3, 1914) assigna a la pedra dreta de Montmell, ço és, un objecte de culte o representació fàlics, teoria ja admesa per a la gran majoria dels menhirs.

La folk-lore atribueix la «Pedra-Fita» de Botarell a un llamp; a una fita que assenyalava als antics remaders el camí que del centre de la Península els aconduïa al litoral; a un lloc on s'hi oïxen les cantúries dels àngels, sobretot si al qui les va per a escoltar se li dóna un cop de cap contra la pedra (!); al moixò de l'antic terme de Ciurana, etc.

Reus, octubre 1921.